

Dokümanın Adı:**Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Prosedürü****Doküman No:**
HSD_P11**İlk Yayın Tarihi:**
27 Şubat 2020**Revizyon Tarihi:**
-**Revizyon No:**
00**Sayfa Sayısı:**
12**REVİZYON DURUMU****Revizyon Tarihi****Açıklama****Revizyon No**Hazırlayan
Lütfi İhsan Demirci
Melis Zorluoğlu
Ceren Tarhanlı
Suat ÜnalKontrol Eden
Çağlayan Saral
Kalite DirektörüOnaylayan
Tahsin Güney
Genel Müdür

1. AMAÇ

- 1.1. Acıbadem Sağlık Hizmetleri ve Ticaret A.Ş. ile hakim ve bağlı şirketleri ile iştirakleri (hepsi birlikte Acıbadem Sağlık Grubu veya "ASG" olarak anılacaktır), işlerini bütünlük içinde yürütmeyi taahhüt eder, her türlü rüşvet ve yolsuzluğa karşı sıfır tolerans politikası benimser.
- 1.2. **"Kurumsal ve Klinik Etik Prosedürü", "Disiplin Prosedürü", "İhbar ve Şikayet Prosedürü" ve "Acıbadem Etik Değerleri"** çalışanlardan beklenen bütünlük ve davranış standartlarını ortaya koyar. **"İhbar ve Şikayet Prosedürü"** çalışanlara kaygılarını dile getirmeleri için bir platform sunar; ihbar ve şikayetleri ile ilgili yerel ve/veya yabancı kanun ve düzenlemeler doğrultusunda, misilleme veya mağduriyet olasılıklarına karşı koruma sağlar.
- 1.3. Prosedür, söz konusu temel prensipleri açıklar ve personelin ASG'nin faaliyet gösterdiği tüm ülkelerde, ASG faaliyetleri için geçerli yolsuzlukla mücadele kanunlarına uymasını teşvik eder.
- 1.4. Tüm çalışanlar, ülke ve işbirliği yaptığı diğer ülkeler için geçerli olan yolsuzlukla mücadele kanunlarına uyar. İlgili kanunlar için Ek-1. Tabi Olunan Kanunlar'a bakınız.
- 1.5. ASG adına ve namına hizmet sağlayan kurum ve şahıslar (bundan sonra üçüncü taraf ve temsilcileri olarak anılacaktır), iş ve hizmetleri yürütürken prosedürün ilgili kısımlarına uyar.
- 1.6. Bu prosedür, rüşvet ve yolsuzlukla ilgili tüm sorulara kesin ve nihai bir yanıt bulmayı amaçlamaz; ASG adına ve namına hizmet sunan çalışan ve şahıslara usulsüz talep, rüşvet ve iş yaparken ortaya çıkabilecek diğer yolsuzluk faaliyetleri ve sorunlarıyla nasıl başa çıkılması gerektiğine yönelik rehberlik sunmayı amaçlar.
- 1.7. Prosedüre tabi olan herkes, geçerli kanunların kapsamı ya da ASG'nin rüşvet ve yolsuzlukla mücadele politikalarının uygulanması hakkında şüphe duyması halinde, İç Denetim, Hukuk ve Kurumsal Risk Yönetimi bölümlerinden oluşan Usulsüzlük Takip Komitesi ile iletişime geçebilir.

2. KAPSAM

- 2.1. ASG çalışanları, üçüncü taraf ve temsilcileri için geçerlidir.
- 2.2. Prosedür, ASG'nin faaliyet gösterdiği ülkelerde geçerli herhangi bir yolsuzlukla mücadele kanunu yerine geçmez.
- 2.3. Prosedürde yer alan bir hüküm ile mevzuatın çelişmesi durumunda, mevzuata uyulur. Mevzuatta düzenlenmemiş konularda prosedüre göre işlem yapılır, tereddüt edilen konularda Usulsüzlük Takip Komitesi'ne danışarak görüş alınır. Yerel teamül veya politikaların prosedür ile uyuşmaması durumunda ise prosedüre uyum önceliklidir.

3. UYGULAMA

3.1. Kurumsal Bütünlük Taahhüdü

- 3.1.1. Kurumsal bütünlük taahhüdü ile şirketler adil, şeffaf ve yolsuzluktan arınmış bir iş ortamı oluşturma taahhüdünde bulunur ve buna bağlılığını göstermek için temel prensipler ortaya koyar.

3.1.2. ASG, tüm coğrafyalarda iş faaliyetleri sırasında aşağıda belirtilen beş yolsuzlukla mücadele ilkesini uygulamayı taahhüt eder:

- Bütünlük, şeffaflık, hesap verebilirlik ve iyi kurumsal yönetim ilkelerini desteklemeye bağlı olmak.
- Yolsuzluğun önlenmesini destekleyen kurum içi sistemleri güçlendirmek.
- Yolsuzlukla mücadeleye ilişkin kanun, politika ve prosedürlere uyum göstermek.
- Her türden yolsuzluk eylemine karşı mücadele etmek.
- ASG'nin faaliyet gösterdiği ülkelerde devletler tarafından başlatılan, yolsuzluğu önlemeye yönelik girişimleri desteklemek.

3.2. Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Yönetişim Yapısı

3.2.1. ASG Yönetim Kurulu, grup, bağlı ortaklık, ülke ve faaliyet düzeylerinde kurul, üst yönetim ve çalışan için doğru tutum ve davranışların belirlenmesinden ortaklaşa sorumludur.

3.2.2. Usulsüzlük Takip Komitesi, ülke ve bağlı ortaklıkların üst düzey yöneticileri ile işbirliği içinde ASG bünyesinde rüşvet ve yolsuzlukla mücadele konusunda genel olarak politika geliştirilmesi, uygulanması, bunların koordinasyonu ve raporlamasından sorumludur.

3.3. Çalışan Görevleri

3.3.1. Her çalışan, günlük iş yaşamında ve iş idaresi sırasında, kendilerine duyurulacağı şekilde, bu ve ilgili diğer prosedürlere uyar.

3.3.2. Rüşvet veya yolsuzluk eylemlerine karışmanın hem çalışan hem de ASG için ciddi sonuçları vardır. Çalışan, işten çıkarma, hukuk ve ceza davaları, para/hapis cezası ile karşılaşabilir. Kurum ise itibar zedelenmesi, mali kayıp ve ticaretten men edilmenin yanı sıra başka olumsuz sonuçlarla da karşı karşıya kalabilir.

3.3.3. Tüm çalışanlar şüphelendiği ya da teyit ettiği herhangi bir rüşvet veya yolsuzluk durumunu "**İhbar ve Şikayet Prosedürü**"ne uygun şekilde raporlar.

3.4. Üçüncü Taraf ve Temsilcilerinden Beklentiler

3.4.1. Üçüncü taraf ve temsilcileri ile ASG arasındaki anlaşmalar ilgili yasal süreçlere ve sözleşmeye uygun şekilde yürütülür.

3.4.2. Üçüncü taraf ve temsilcilerinin eylemleri ASG'yi yasal olarak risk altında bırakabileceği ve itibarını lekeleyebileceğinden, bu kişiler ASG değerleri ve etik standartlarını benimser ve uygular.

3.4.3. Gerekli görüldüğünde üçüncü taraf ve/veya temsilcisi, ASG ile girdiği sözleşmede kabul ettiği bu prosedüre ve ilgili yükümlülüklere uyma kabiliyeti ve bütünlüğünün değerlendirilmesi amacıyla, risk bazlı bir durum değerlendirmesini kabul eder.

3.4.4. Üçüncü taraf ve temsilcileri, prosedüre uygunluğun kontrolü için ASG tarafından istenen ek bilgi ve belgeleri sağlar.

3.4.5. Standartların korunmasını garanti etmek için mevcut ilişkiler periyodik yeniden değerlendirmelere tabi tutulur. Üçüncü taraf ve temsilcieri, tutum ve davranışlarında, itibarında veya kendisiyle alakalı risklerde görülen herhangi bir değişiklik halinde ASG'ye geri bildirimde bulunması hususunda taahhütte bulunur.

3.4.6. ASG, prosedürde belirtilen standartlar ile uyum sağlamayan ve/veya sağlamadığından şüphe edilen üçüncü taraf ve temsilcileri ile sürdürülen herhangi bir pazarlık görüşmesi, ihale, satın alma siparişi veya alım sözleşmesini fesheder. ASG'nin feshedilen işlemde kaynaklanan veya bunun bir sonucu olan hiçbir suç, eylem ya da ihmalle ilgili sorumluluğu veya yükümlülüğü yoktur.

- 3.4.7.** Üçüncü taraf ve temsilcileri, şüphelenilen ya da teyit edilmiş herhangi bir rüşvet veya yolsuzluk durumunda; <https://www.acibadem.com.tr/> web sitesi Menu sekmesi içinde, Kurumsal Bilgiler sayfası altındaki "**Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Prosedürü**" linkinden ilgili prosedüre ve Usulsüzlük Takip Komitesi'ne gidecek Usulsüzlük Bildirimi iletişim formuna ulaşır. Duruma ilişkin takip süreçleri ve eylemlerinde gerekeceğinden, isim, telefon numarası ve konuyla ilgili detaylar gönderilecek yazıya eklenir.
- 3.5. Rüşvet, Yolsuzluk ve Her Türü Usulsüz Ödemeyi Önlemeye Yönelik Genel Koşullar**
- 3.5.1.** Amaç ya da sonuç, alan tarafı ASG veya başka herhangi bir tarafa ticari fayda/avantaj sağlayacak bir eylem gerçekleştirmeye (ya da bundan sakınmaya) usulsüz bir şekilde teşvik etmek ise, çalışan veya üçüncü taraf ve temsilcisi, doğrudan ya da dolaylı olarak hiç kimseye (nakit ödeme dahil olmak üzere) değerli bir şey verilmesini sağlayamaz, vaat edemez, onaylayamaz, yetkilendiremez ya da teklif edemez, yahut kimseden değerli bir şey kabul veya rica edemez. Nakit, hediyeler, hizmetler, iş teklifleri, krediler, seyahat harcamaları, ağırlama ve konaklama da dahil olmak üzere değerli olan her şey mali ya da diğer avantajlar kapsamına girer. Rüşvet, yolsuzluk veya usulsüz ödemeler için şahsi birikimlerin kullanımı da bu kapsamdadır.
- 3.5.2.** İş yapılan ya da yapılmak istenen kişi ya da kamu görevlilerinin aile üyelerine, yakın dostlarına ya da destekledikleri derneklere değerli bir şey(ler) vermek de bu prosedür kapsamındadır. Bu tür eylemler, bu kurallardan kaçınma veya üçüncü tarafların davranışlarını etkileme çabaları olarak değerlendirilir.
- 3.5.3.** Yolsuzluk türleri hakkında detaylı açıklama için Ek-2. Yolsuzluk Türleri'ne bakınız.
- 3.6. Uygunsuz İşlemler**
- 3.6.1.** İş kolaylaştırma ödemeleri de rüşvet olduğundan, ASG bu türden ödemelerin yapılmasını da uygun bulmaz. İş kolaylaştırma ödemeleri, ASG'nin kanunen hakkı olan rutin ya da gerekli bir eylemin gerçekleştirilmesini sağlamak yahut hızlandırmak için teklif edilen ya da yapılan gayri resmi, usulsüz ve az miktarda değer aktarımları ya da iş süreçlerini hızlandırdığı tespit edilen ödemelerdir.
- 3.6.2.** Kurumsal sosyal sorumluluk faaliyetlerinin bir parçası olarak, sponsorluklar dahil olmak üzere, her türlü bağış işleminin ülke/grup politikaları ve prosedürleri doğrultusunda ve yerel ve/veya yabancı ülkelerin rüşvet ve yolsuzlukla mücadele kanun ve düzenlemeleriyle uyum içinde gerçekleştirilmesi gerekir.
- 3.6.3.** ASG, açık ve kesin bir şekilde kanunlarca izin verilmiş ve ASG'nin konuyla ilgili yetkili temsilcisi tarafından önceden onaylanmış olması durumunda, hem maddi hem maddi olmayan siyasi yardımlara izin verir. Bununla birlikte, bu tür işlemlerin herhangi bir maddi ve maddi olmayan fayda getirisi olmaksızın ve bağış amacıyla yapılması konusuna özen gösterilir.
- 3.7. Kontrol Tedbirleri**
- 3.7.1.** Üçüncü taraf ve temsilcileriyle yapılacak tüm sözleşmelere Ek-3. Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadeleyle İlgili Sözleşme Maddeleri ilave edilir. Hukuk bölümünün onaylaması koşuluyla, prosedür maddeleri yerel şartlar, kurallar ve düzenlemelere uyacak şekilde düzenlenebilir.
- 3.7.2.** Kurumsal risk yönetimi kapsamında, Usulsüzlük Takip Komitesi ile işbirliği içinde her yıl yolsuzluk risk değerlendirmesi yapılır.

3.8. Eğitim ve Farkındalık Gereksinimleri

- 3.8.1.** Çalışanlar, ASG içinde mevcut pozisyonları ve görevleriyle uygun bir şekilde ve Usulsüzlük Takip Komitesi gözetiminde, yolsuzlukla mücadele kanunları, prosedür gereklilikleri ve getirdiği yükümlülükler hakkında bilgilenmek için rüşvet ve yolsuzlukla mücadele uyum eğitimi alır, kayıtlar İnsan Kaynakları Direktörlüğü tarafından muhafaza edilir.
- 3.8.2.** Prosedür, çalışanlar ve üçüncü taraf ve temsilcileri için erişilebilirdir. Tüm çalışanlar, üçüncü taraf ve temsilcileri, "**Çalışan/Üçüncü Taraf ve Temsilcisi Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Taahhütnamesi**"nde sunulan şablona uygun bir taahhütname sunar. Alternatif olarak, üçüncü taraf ve temsilcileri ihale/fiyat teklif mektuplarının bir parçası olarak, bu prosedürü kabul ettiklerini ve uyma taahhüdü verdiklerini beyan eder.
- 3.8.3.** Çalışanların, taahhütnameyi ASG'ye katıldıktan sonra ve taahhütnamede yapılacak güncellemeleri takiben tekrar imzalaması beklenir.
- 3.8.4.** Üçüncü taraf ve temsilcilerinin, bu tür taahhütnameleri ASG adına ve namına hizmet sunmadan önce ve ASG talebi üzerine ibraz etmesi beklenir. Bu türden taahhütnameler, Sözleşme Yönetimi Bölümü tarafından muhafaza edilir. Taahhütnamelerin saklandığı veri tabanı Satınalma, Lojistik ve Biyomedikal Hizmetler Direktörlüğü ile paylaşılır.

3.9. Kayıt Tutma

- 3.9.1.** Yasal düzenlemelere uygun olan kurumsal sosyal sorumluluk faaliyetleri gereği sponsorluklar dahil olmak üzere, her türlü bağış işlemlerinin tümü ilgili bölüm tarafından kayıt altına alınır. Şeffaflık hayati öneme sahiptir ve herhangi bir yanlış veya yanıltıcı kayıt, ASG üzerinde tahrip edici etkiler doğurabilir.

3.10. Başka Ülkelerde Ek Yolsuzlukla Mücadele Politika ve Prosedürlerinin Yürürlüğe Konulması

- 3.10.1.** Usulsüzlük Takip Komitesi onayına tabi olmakla birlikte, Türkiye dışındaki ülkelerde bulunan ASG kuruluşları, yerel kanun ve düzenlemelerle uyumu sağlamak üzere, ilgili faaliyetleri için bu prosedüre uygun olarak hazırlanmış ilave rüşvet ve yolsuzlukla mücadele politika ve prosedürleri yayınlayabilir.

3.11. Sistemik Gözden Geçirme

- 3.11.1.** ASG içinde, yıllık olarak uygulanan etkin ve güvenilir bir rüşvet ve yolsuzlukla mücadele risk yönetim sistemi olduğuna dair güvence sağlamaya yönelik çabaların bir parçası olarak, Usulsüzlük Takip Komitesi tarafından ülke ve/veya bağlı ortaklıkların üst düzey yöneticileri ile işbirliği içinde sistemik olarak değerlendirme ve gözden geçirme yapılır.
- 3.11.2.** ASG'nin ticari faaliyetlerinin yerli/yabancı ülkelerin rüşvet ve yolsuzlukla mücadele alanındaki otoriteleri/düzenleyici kuralları ile uyumlu olarak sürdürüldüğünü temin etmek amacıyla, her 3 yılda bir yetkili ve bağımsız bir tarafın sistemi gözden geçirmesi talep edilebilir.

3.12. Kılavuzlar

3.12.1. Üçüncü Taraf Risk Yönetimi

- 3.12.1.1.** ASG, yolsuzluk faaliyetlerine karıştığı bilinen veya hakkında buna dair makul bir şüphe bulunan ya da rüşvet verdiği bilinen veya hakkında buna dair makul bir şüphe bulunan herhangi bir üçüncü taraf ve temsilcisi ile iş ilişkisine girmekten kaçınır.
- 3.12.1.2.** Ülke Genel Müdürü, hastane direktörleri ve ASG için üçüncü tarafı hizmete almaktan sorumlu bölüm yöneticileri rüşvet ve yolsuzluk riskinin yönetiminden sorumludur.

3.12.1.3. Grubun, yalnızca ASG'nin standartlarını benimseyen üçüncü taraf ve temsilcileri ile iş yapmasını güvence altına almaya yardımcı olması için çalışanlardan şunlar beklenir:

- ASG ile iş yapmaya aday olan tarafların standartlara uygunluğunu ölçmek için risk bazlı durum değerlendirmesi yapılır. Durum değerlendirmesinin kapsamı ve düzeyi, üçüncü şahsın yaratabileceği rüşvet ve yolsuzluk riskinin düzeyi dikkate alınarak belirlenir ve riskle aynı düzeyde olur.
- Durum değerlendirmesi sırasında veya üçüncü taraf ve temsilcileri ile yapılan işlerde herhangi bir aşamada, çıkar çatışması ya da yüksek riskli noktalar görülürse, üçüncü tarafı ve temsilciyi görevlendirme süreci ilerlemeden önce daha fazla araştırma yapılır ve görülen sorunlar ele alınır.
- Durum değerlendirmesi Uluslararası Yolsuzluk Algı Endeksi dikkate alınarak gerçekleştirilir.
- Üçüncü taraf ve temsilci görevlendirmenin ticari sebebi, seçim süreci, referans kontrolleri ve herhangi çıkar çatışması veya yüksek riskli noktalar çözümü güvence altına alıp belgelendirilir. Tüm çıkar çatışması sorunları "**Çıkar Çatışması Prosedürü**"ne uygun bir şekilde ele alınır.
- Tüm üçüncü taraf ve temsilcilerinde bu prosedür ve ASG beklentileri konusunda farkındalık oluşturulur.
- Tüm ticari sözleşmelere ve fiyat teklifi/ihale davetlerine iş ahlakı, çıkar çatışması, yolsuzluk ve etik dışı uygulamaları önlemeyle alakalı maddelerin yanı sıra, gerektiğinde üçüncü tarafın ve temsilcinin prosedüre uyumunun denetlenmesi hakkına dair hükümler dahil edilir.
- Üçüncü taraf ve temsilcilerin standartlara uyumluluğu, etik iş uygulamalarının değerlendirilmesi ve izlenmesinde mantık, sağduyu ve ortak akıl ile hareket edilir.
- Emin olunmayan durumlarda Usulsüzlük Takip Komitesi'ne danışılır.

3.12.1.4. Üçüncü taraf ve temsilcilerin dahil olduğu yaygın görülen yüksek riskli noktalara örnekler;

- Tarafın bulunduğu ya da işlemin yapıldığı ülkenin, yaygın yolsuzluk olaylarının olduğu, suç işleme oranının yüksek olduğu ve/veya yaptırım uygulanan ülke kategorisinde olması
- Herhangi bir ASG çalışanıyla, hükümet veya kamu yetkilileri arasında ailevi, ticari ya da başka özel bağların mevcudiyeti
- Anonimlik talepleri veya kimliğin ya da iki taraf arasındaki ilişkinin gizli tutulması yönünde ısrar edilmesi
- Üçüncü taraf ve temsilcinin yeterli davranış kuralları olmaması ya da bu tür önlemleri benimsemeyi reddetmesi
- Durum değerlendirmesi için işbirliği yapmaması veya soruları yanıtlamayı ya da beyan ve taahhütte bulunmayı reddetmesi
- Ticari sözleşmelerde rüşvet ve yolsuzlukla mücadeleye ilişkin beyan ve taahhütlere itiraz ya da bu prosedür gerekliliklerine karşı olumsuz tepki göstermesi
- Nakit ödeme, başka üçüncü taraflara ya da başka ülkelerdeki hesaplara ödeme gibi karmaşık ödeme düzenlemeleri veya masraflar ya da diğer ücretler için nakit ödeme talepleri olması
- Taraf, şahsın vekilleri ya da personeli hakkında şüpheli, etik dışı veya kanunsuz işlemlere ilişkin raporlar dahil olmak üzere, referans kontrolü sonucu elde edilen bilgilerin, etik dışı işlemler sebebiyle ticari itibarının düşük olduğunu ortaya koyması

- 3.12.1.5.** Yukarıdaki liste tam kapsamlı bir liste değildir ve kendi başına geçerli yolsuzlukla mücadele kanunlarının ihlal edildiği veya edilmiş olabileceği anlamına gelmeyebilir. Emin olunamayan durumlarda Usulsüzlük Takip Komitesi'ne danışılır.
- 3.12.2. Şiddet ve Zorlama Suretiyle Yapılan Ödemeler**
- 3.12.3.** Üçüncü taraf ve temsilcilerin yanı sıra çalışanın emniyeti ve güvenliği de önceliklidir.
- 3.12.4.** Bir rüşvet talebi veya şiddet/zorlama olayı sırasında çalışan veya başkalarının emniyetinin tehdit altında olduğu istisnai durumlarda, çalışanın ödeme yapmasına/yapmayı teklif etmesine izin verilir.
- 3.12.5.** Bunlar şiddet/zorlama suretiyle yapılan ödemeler olarak adlandırılır ve kanunen savunulabilir. Bu tür ödemelerin tekrarlamasının önüne geçebilmek için belgelendirilmesi ve izleme faaliyeti yapılması gerekir. Bu tür ödemelerin tekrarlaması, sistematik olması veya iş yapmanın bir yolu olarak kabul edilmesi, bunları zorlama suretiyle yapılan ödemeler kategorisinden çıkarır ve bu tür yaklaşımlar kabul edilmez.

4. İLGİLİ DOKÜMANLAR

Kurumsal ve Klinik Etik Prosedürü

Disiplin Prosedürü

İhbar ve Şikayet Prosedürü

Acıbadem Etik Değerler

Çalışan/Üçüncü Taraf ve Temsilcisi Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Taahhütnamesi

Çıkar Çatışması Prosedürü

Ek-1. Tabi Olunan Kanunlar

İlgili kanunlar sınırlayıcı olmayacak şekilde aşağıda sayılmaktadır

- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu (2004)
- 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu (Türkiye, 1990)
- Malezya Yolsuzlukla Mücadele Komisyonu Kanunu (2009)
- Kara Para Aklama ve Terörizm Finansmanının Önlenmesi Kanunu (Malezya, 2001)
- Muhbir Koruma Kanunu (Malezya, 2010)
- Tanık Koruma Kanunu (Malezya, 2009)
- Malezya Kurumsal Yönetişim Kanunu (2017)
- Malezya İş Etiği Kanunu
- Rüşvet Kanunu (Birleşik Krallık, 2010)
- Yabancı Ülkelerde Yolsuzluk Eylemleri Kanunu (ABD, 1977)
- Yolsuzluğun Önlenmesi Kanunu (241. Bölüm) (Singapur)
- Yolsuzluğun Önlenmesi Kanunu (Hindistan, 1988)
- Çin Halk Cumhuriyeti Ceza Kanunu (Kamu görevlilerine ve yabancı devlet görevlilerine rüşvet)
- Çin Halk Cumhuriyeti Haksız Rekabetin Önlenmesi Kanunu (Şahsi rüşvet)
- Rüşvetin Önlenmesi Kanunu (201. Bölüm) (Hong Kong, 1971)

Ek-2. Yolsuzluk Türleri

Birleşmiş Milletler Savcı ve Müfettişler için Pratik Yolsuzlukla Mücadele Tedbirleri Rehberi daha yaygın olarak karşılaşılan yolsuzluk türlerinin, aşağıdakileri de içeren bir listesini sunar:

- **Küçük Çapta Yolsuzluk:** İdari yolsuzluk olarak da bilinir ve çok az miktarlarda para alış-verişini ve küçük çaplı iyilikler yapılmasını içerir.
- **Geniş Çapta Yolsuzluk:** Devletin en üst kademelerine yayılır ve yetkinin ciddi anlamda kötüye kullanılmasına, hukukun üstünlüğüne itaatsizliğin ortaya çıkmasına, ekonomik istikrarsızlık görülmesine ve iyi yönetişimin bozulmasına neden olur.
- **Aktif ve Pasif Yolsuzluk:** Aktif yolsuzluk, bir rüşvet vermeyi önerme ya da rüşveti verme eylemini (bir rüşvet ödemesi yapılmıştır) belirtirken, pasif yolsuzluk ise bir rüşvet talep etmeyi veya almayı (bir rüşvet teklif edilmiş ancak kabul edilmemiştir) ifade eder.
- **Rüşvet:** En yaygın yolsuzluk türü olan rüşvet, bir eylemi ya da kararı etkilemek amacıyla bir avantaj sunma eylemidir. Rüşvet; nakit, şirket hisseleri, içeriden öğrenilen bilgi, cinsel, maddi veya manevi yararlar, ağırlama, istihdam veya emeklilik döneminde iş garantisi gibi geleceğe dair faydalar şeklinde olabilir. Fayda doğrudan rüşvet verilen kişiye geçebilir yahut dolaylı olarak bir arkadaş, akraba, yakınlar, desteklenen dernek, özel iş, siyasi parti veya seçim kampanyası gibi bir üçüncü taraf ve/veya temsilciye geçebilir. Rüşvetin gerçekleşmesi, başka yolsuzluk türlerini de beraberinde getirebilir.
- **Zimmet, Hırsızlık ve Sahtecilik:** Bir kişinin işteki görevini kötüye kullanarak hırsızlık yapmasını içerir. Sahtecilik, bir mal sahibinin, malını gönüllü olarak elden çıkarmasını teşvik etmek için yanlış ya da yanıltıcı bilgi kullanımını içerir. Güvene dayalı bir görevin ihlalini beraberinde getiren hırsızlığın, evrensel olarak yolsuzluk tanımlarının içine dahil olduğu kabul edilir.
- **Şiddet ve Zorlama:** İşbirliğini teşvik etmek için şiddet uygulama tehditleri ya da hassas bilgilerin ifşa edilmesi gibi zorlama yöntemlerine dayanır.
- **Görevin Kötüye Kullanımı:** Bir kamu görevlisinin, kendisi ya da başka bir kişi veya kurum için haksız fayda elde etmek amacıyla, kanunları ihlal ederek, bir eylem gerçekleştirmesi ya da gerçekleştirmekten kaçınmasıdır.
- **Kayırmacılık ve Nepotizm:** Takdir yetkisinin kötüye kullanılmasını içerir ve genellikle bir görevliye doğrudan şahsi fayda getirmez; ancak aile, siyasi parti, topluluk veya dini grup yoluyla görevliyle bağlantısı olan kişilere/kurumlara çıkar sağlar.
- **Çıkar Çatışması Durumları Yaratmak ve İstismar Etmek:** Çoğu yolsuzluk türü, bir kişinin mesleki sorumlulukları ile şahsi çıkarları arasında bir çatışma yaratılmasını veya mevcut bir çatışmanın istismar edilmesini içerir. Bir rüşvet teklifi, o zamana kadar hiç bir şekilde ortaya çıkması mümkün olmamış bir çatışma yaratır. Hem kamu sektöründe hem de özel sektörde, personel ve yetkililer ülkenin ya da işverenlerinin üstün yararına olacak şekilde hareket etme sorumluluklarıyla şahsi çıkarlarının çatıştığı olaylarla rutin olarak karşılaşmaktadır. İyi yönetilen kurumlarda, bu tür durumları yönetmek için genellikle açık ve anlaşılır davranış kurallarına dayanan sistemler bulunur.
- **Usulsüz Siyasi Yardımlar:** Partinin göreve geldiğinde haksız bir şekilde bağışçının çıkarlarını gözeteceği niyetiyle ya da beklentisiyle yapılan bağışlar bir rüşvet ödemesiyle eş anlamlıdır.

Ek-3. Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadeleyle İlgili Sözleşme Maddeleri

Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Eki

İşbu ek tarihli ('yürürlük tarihi') [ilgili sözleşmenin tanımlı türünü girin] belgesinin bir parçası olarak hazırlanmış ve buna eklenmiştir [Şablon metni notu. 'Yürürlük Tarihi' bu ekin eklendiği ilgili sözleşmenin yürürlük tarihi ile aynı olmalıdır].

1. Tanımlar

İşbu ekin yorumlanmasında, aşağıda tanımlanan terimler geçerlidir:

Bağlı Ortak: Her iki durumda da doğrudan ya da dolaylı olarak, ya [Acıbadem]'i ya da [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı]'yı kontrolü altında tutan ya da onun kontrolü altında bulunan ya da onunla müşterek kontrol altında bulunan herhangi bir kuruluşu ifade eder. Bu bağlamda kontrol terimi, kuruluşun oy hakkı veren sermaye hisselerinin veya sermaye hisselerinin %50'sinden fazlasına sahip olunması anlamına gelir. Başka şekilde bu tanıma uyan bir kuruluş da, yürürlük tarihi sonrasında tanıma uygun hale gelmiş olsa dahi bağlı ortak anlamını haizdir.

Sözleşme: Zaman zaman yapılan ve yapılabilecek değişiklikleriyle birlikte tarihli işbu [ilgili sözleşmenin tanımlı türünü girin] sözleşmesi hükümlerini ve sözleşmeye eklenmiş ya da sözleşme metni içinde referans verilmiş tüm sözleşme eklerini ifade eder.

Geçerli (Meri) Kanun: [Acıbadem], [Acıbadem]'in bağlı ortakları, [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı] ya da ([Acıbadem] veya [Acıbadem]'in bağlı ortakları için bir hizmet sağlayıcı olan) [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı]'nın bağlı ortakları yahut [Hizmetler] [Şablon metni notu. 'Hizmetler' referansını sözleşmenin içeriğine ve sözleşmede kullanılan terime göre değiştiriniz.] için geçerli olan, (i) hepsinde zaman zaman yapılabilecek değişiklikleri de kapsamakla birlikte, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu 2009 tarihli Malezya Yolsuzlukla Mücadele Komisyonu Kanunu, 1988 tarihli Yolsuzluğun Önlenmesi Kanunu (Hindistan), 2010 tarihli Rüşvet Kanunu (Birleşik Krallık) ve 1977 tarihli Yabancı Ülkelerde Yolsuzluk Eylemleri Kanunu (ABD) da dâhil olmak üzere, ilgili her ülkenin rüşvet, sahtecilik, bahşiş veya benzeri diğer yolsuzlukla mücadele kanun veya düzenlemeleri; (ii) haksız, yanıltıcı ya da görevin kötüye kullanıldığı eylem ve uygulamaları ele alan kanun ve düzenlemeler; (iii) kara para aklamaya yönelik kanun ve düzenlemeler ve (iv) ekonomik yaptırımlara ilişkin kanun ve düzenlemeler dahil olmak üzere, ülke kanunlarını, eyalet kanunlarını ve federal yasaları, tüm Avrupa Yönergelerini, kuralları, düzenlemeleri, başkanlık emirlerini, düzenleyici kılavuzları, düzenleyici şartları ve zaman zaman her türlü ikincil mevzuatı, mahkeme kararını, politika kılavuzunu, imtiyazları veya içtihat kararlarını ifade eder.

Bağlantılı Şahıs: Herhangi bir kuruluşla alakalı olarak, herhangi bir sıfatla söz konusu kuruluş adına ve namına (ilgili tüm durumlara ilişkin) hizmetler sunan bir şahıstır; örnek olarak, personel, vekiller, iştirakler, temsilciler ve taşeronlar verilebilir.

Zararlar: Ekonomik, mutlak, fiili, şarta bağlı veya başka türlü olabilecek ve üçüncü taraf ve temsilci taleplerinden kaynaklanıp kaynaklanmamasına bakılmaksızın tüm zararları, tazminat taleplerini, talepleri, borçları, yükümlülükleri, para cezalarını, giderleri, telif ödemelerini, dava masraflarını, fark ödemelerini, maliyetleri ve hasarlarının yanı sıra bunlara ilişkin faiz ödemeleri ve para cezaları ile makul miktardaki avukat ve muhasebeci ücretlerini ve masraflarını da kapsayan peşin yapılan harcamaları içerir.

Kadro: bir şahsın ya da bağlı ortaklığının başkanlarını, müdürlerini, (duruma göre) ortaklarını, personelini, kurumun bordrosunda bulunmayan çalışanlarını, vekillerini, denetçilerini ve danışmanlarını ifade eder. Ayrıca, [her türlü [Hizmetleri] sağlamak amacıyla] [Şablon metni notu. 'Hizmetler' referansını sözleşmenin içeriğine ve sözleşmede kullanılan terime göre değiştiriniz.], doğrudan ya da dolaylı olarak, [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı] veya [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı]'nın bir bağlı ortağı için çalışan başkanlar, müdürler, personel, kurumun bordrosunda bulunmayan çalışanlar, vekiller, danışmanlar veya taşeron da kadroya dahildir.

Kamu Görevlisi: Herhangi bir devlet memuru veya görevlisi (devlete ait olan veya devletin kontrolü altında bulunan kurumların ya da uluslararası teşkilat ve örgütlerin yetkilileri, çalışanları ve vekilleri dahil olmak üzere), herhangi bir devlet kurumunun adına veya namına resmi bir sıfatla hareket eden herhangi bir şahıs yahut herhangi bir siyasi parti, parti yetkilisi ya da devlet idaresi için aday olan herhangi bir şahıs da dahil olmak üzere, bir ülke, bölge ya da bunların bir parçası üzerinde yasama, yürütme, yargı, idare ve askeriye alanlarında (atanmış ya da seçilmiş olarak) herhangi bir mevki sahibi olan yahut böyle bir ülke, bölge ya da bunların bir parçası için (veya bir kamu kurumu ya da kamu işletmesi için) bir kamusal görev yürüten herhangi bir şahsı ifade eder.

2. Rüşvetle Mücadele, Şahsi İlişkiler ve Tabi Olmama

[Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı] kendisi, bağlı ortaklıkları, kadrosu ve bağlantılı şahısları adına ve namına:

(a) [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı]'nın ya da bağlı ortaklıklarının, kadrosunun veya bağlantılı şahıslarının rüşvetle mücadeleye ilişkin herhangi bir meri kanunu ihlal edecek şekilde herhangi bir şahsa (herhangi bir kamu görevlisi dahil), doğrudan ya da dolaylı olarak, herhangi bir yasadışı ödeme yapmadığını ya da yapmayı teklif etmediğini (yahut yapmayacağını veya yapmayı teklif etmeyeceğini) veya doğrudan ya da dolaylı olarak, bir avantaj sunmadığını veya sunmayı teklif etmediğini (yahut sunmayacağını veya sunmayı teklif etmeyeceğini);

(b) [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı] aşağıda sayılanları kendisi yapmayacağı (ve yapmadığı) gibi, bağlı ortaklıklarının, kadrosunun veya bağlantılı şahıslarının (bu sözleşmeyle ilişkili olarak) bunları yapmayacağını temin ettiğini:

(i) Herhangi bir şahsa (1) muhatabı ya da başka bir şahsı görev veya sorumluluklarını ihlal edecek şekilde bir eylemi gerçekleştirmesi ya da gerçekleştirmemesi için teşvik ederek herhangi bir usulsüz avantaj elde etmek (ya da bu tür eylemleri ödüllendirmek); (2) bir kamu görevlisinin herhangi bir eylemini ya da kararını etkilemek yahut (3) bu sözleşmenin konusuyla ilgili herhangi bir kişinin eylemlerini herhangi bir şekilde etkilemek amaçlarıyla herhangi bir maddi ya da gayri maddi avantaj yaratmak, sağlamak veya teklif etmek;

(ii) Avantajın kabul edilmesinin dahi bir şahsın görevlerinin ve sorumluluklarının ihlali anlamına geleceği durumlarda herhangi bir şahsa herhangi bir maddi ya da gayri maddi avantaj yaratmak, sağlamak veya teklif etmek yahut;

(iii) Rüşvetle mücadeleye ilişkin herhangi bir meri kanunu ihlal etmek.

(c) Acıbadem Sağlık Grubu kadrosuna mensup hiç kimsenin ya da (duruma göre) bu kişilerin herhangi bir birinci dereceden aile üyesinin bu sözleşme ile bağlantılı olarak [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı]'nın kadrosundan, doğrudan ya da dolaylı olarak değerli herhangi bir şey almadığını veya almayacağını;

(d) [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı]'nın Acıbadem adına gerçekleştireceği tüm işlerini bu eke ve Acıbadem'in Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Programı taahhüdüne <https://www.acibadem.com.tr/kurumsal-bilgiler/#rusvet-ve-yolsuzlukla-mucadele-proseduru> ve [Acıbadem]'in yürürlükte olan veya yürürlüğe koyabileceği ve [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı]'ya doğrudan ya da ([Acıbadem]'in kamuya açık herhangi bir web sitesi dahil olmak üzere) dolaylı olarak sağlanmış olan her türlü [Acıbadem] rüşvet ve yolsuzlukla mücadele beyanına, programına, politikasına ve standardına uygun olarak yürüteceğini beyan ve garanti eder.

3. Taahhütname

[Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı], [Acıbadem]'in rüşvetle mücadeleye ilişkin meri kanuna uyulduğunu temin ve tasdik etme çabalarını desteklemek amacıyla, [Acıbadem]'in zaman zaman talep edebileceği bilgileri ve detaylı yazılı taahhütnamele (makul bir süre içinde) [Acıbadem]'e sunar.

4. Eğitim

[Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı], [Acıbadem]'in talebi üzerine, [Acıbadem]'in belirtilmiş şartlarına uyan bir rüşvetle mücadele uyum eğitimi ve raporlama programı geliştirip uygular. Ayrıca, [Acıbadem], [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı]'da hangi mevki mensuplarının ve kadronun bu tür eğitimleri alması gerektiğini belirleyebilir.

5. İhlal Sebebiyle Fesih

[Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı]'nın bu ekin herhangi bir hükmünü ihlal etmesi durumunda, [Acıbadem] yazılı bir ihbar çekerek işbu sözleşmeyi derhal feshedebilir. İşbu 5. fıkra gerekçesiyle, [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı]'ya bu sözleşmenin feshinden herhangi bir tazminat hakkı doğmamakla birlikte [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı] tazminat talebinde bulunamaz.

6. Tazminat Sorumlulukları

(a) [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı], bu ek uyarınca, [Acıbadem] ve Acıbadem'in bağlı ortaklarına ve her ikisinin de ilgili başkanlarına, müdürlerine, hissedarlarına, personeline, yüklenicilerine ve vekillerine (tazminat alacaklıları), [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı]'nın, [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı]'nın bağlı ortaklıklarının, [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı]'nın kadrosunun ya da bağlantılı şahıslarının veya [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı] için veya onun talimatı doğrultusunda hareket eden herhangi birinin hatasıyla alakalı olarak, herhangi bir tazminat alacaklısı tarafından ya da aleyhinde mevcut bulunan ya da olası herhangi bir dava, takibat, tahkim davası, kovuşturma, arbuluculuk veya inceleme (bir dava) ile ilgili ya da bağlantılı veya bunlardan doğan tüm zararları, talepleri üzerine derhal tazmin etmeyi, zararlarını gidermeyi ve onları bu zararlara karşı korumayı kabul ve taahhüt eder.

(b) Tazminat alacaklıları, tamamen kendi kesin takdirine bağlı olarak, herhangi bir davadan kaçınmak, davaya itiraz etmek veya karşı çıkmak, davayı reddetmek, dava konusunda sulh olmak veya savunma yapmak gibi (bunlarla sınırlı olmaksızın ve fakat üçüncü taraflar aleyhinde dava veya karşı dava açmak da dahil olmak üzere) gerekli gördükleri eylemleri gerçekleştirme hakkına sahiptir. [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı] tazminat alacaklılarına bu konulardaki kayıtları, bilgileri ve şahit ifadelerini ibraz eder ve tazminat alacaklılarının bununla ilgili olarak makul bir şekilde talep edebileceği konferanslara, duruşmalara ve temyiz duruşmalarına katılır. [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı], bu sözleşmedeki hiçbir hükmün, bunlarla sınırlı olmamakla birlikte ve fakat suçlamaları ikrar etme veya kendilerini bağlayıcı olan herhangi bir geçerli kanun, sözleşme veya belge tahtında suç işlediğini itiraf etme de dahil olmak üzere, bir davayı savunurken veya takibat sürecinde, tazminat alacaklılarının, kendi zararlarına olacak ya da (bağlı ortaklıkları ve bağlantılı şahısları dahil olmak üzere) Acıbadem'in itibarını zedeleyebilecek hiçbir aksiyon almalarını gerektirmediğini şartsız ve gayrikabili rücu olarak kabul, beyan ve taahhüt eder.

(c) Tazmin edilen tarafların bu ek kapsamındaki tazminat hakları, tazmin edilen tarafların hukuken sahip olabileceği diğer hak ve hukuk yollarından bağımsız olup tarafların, hisse senedi veya başka bir şekilde, belirli bir performans, iptal, tazminat veya diğer ihtiyati tedbir yoluna başvurma hakkına halel getirmez.

7. Denetim ve Kayıtlar

[Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı], sözleşme süresi ve sözleşmenin feshi ya da süresinin dolmasını müteakip [altı yıl] boyunca, [Acıbadem]'in ve [Acıbadem]'in görevlendirilmiş temsilcilerinin normal mesai saatleri içinde ek kayıtlarını denetlemesine, incelemesine ve kopyalamasına müsaade eder. [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı], kendisine [Acıbadem]'den bir talep ulaştıktan sonraki 24 saat içinde [Acıbadem]'e bir denetim yapabilmesi için gerekli ek kayıtlara erişimini sağlar. [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı], [Acıbadem] tarafından bir denetim ile ilgili makul bir şekilde talep edilebilecek yardımcı sunar ve tam bir işbirliği yapar. Ek kayıtlar [Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı] sistemleri de dahil olmak üzere, bu ekin konusuyla ilişkili her türlü bilgiyi ifade eder.

8. Fesih Sonrası Destek

[Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı], sözleşme süresi ve sözleşmenin feshi ya da süresinin dolmasını müteakip [altı yıl] boyunca, [Acıbadem]'e ve [Acıbadem]'in bağlı ortaklıklarına ve görevlendirilmiş temsilcilerine herhangi bir şüphelenilen rüşvet veya yolsuzluk durumuyla alakalı herhangi bir polis araştırması, adli tahkikat veya düzenleyici otorite soruşturması veya incelemeyle ilgili olarak makul destek verir ve işbirliği yapar.

9. Sözleşmeyle Çatışma

Bu ekin bir hükmünün, sözleşmenin bir hükmüyle çelişmesi durumunda ekteki hüküm esas alınır.

[Şablon metni notu. Lütfen aşağıda yer alan paragrafı ilgili sözleşmenin metin kısmına ekleyin.]

Rüşvetle mücadele alanındaki geçerli kanuna uyum

[Tedarikçi/Hizmet Sağlayıcı], yürürlükteki her türlü rüşvetle mücadele kanununa ve bir nüshası buraya Ek [___] olarak eklenmiş ve burada referans yoluyla da yer verilmiş olan [Acıbadem]'in Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Prosedürü'nde belirtilmiş bulunan rüşvetle mücadele şartlarına uyar.